

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

AÑO (LETO) XXXII. (26)

No. (štev.) 19

BUENOS AIRES

10. maja 1973

Še o slovenski fakulteti

V nedeljo je bifa otvoritvena slovenska odprtja novega letnisa Ukrajinske katoliške univerze s slovenskim oddelkom. Kakor je bilo že rečeno, je to filialka rimske papeške univerze in sicer le filozofsko-humanistične fakultete za ukrajinske unijate, ki jo je ustanovil kardinal in metropolit J. Slipyj in ki pošlje tudi za tukajšnje slušatelje v Rimu. Rim potrjuje indekse in izdaja diplome. Tako ima ta univerza vrednost sleherne rimske papeške univerze s polno veljavnostjo v večini evropskih in ameriških držav.

Za Slovence je pomembno, da imajo na tej fakulteti veliko besedo tudi slovenski znansveniki. Za Slovence imajo svoja predavanja o slovenskih narodnih vedah v slovenščini in lahko slušatelji polagajo izpite v rodnem jeziku, seveda z izjemo onih skupnih predavanj, ki so ukrajinskim in slovenskim študentom skupna.

To po upravni strani.

Važno pa je za prestiž emigracije in izobrazbo naše mladine, da se lahko podrobno pouči v tistih vedah, ki jih na tukajšnjih šolah ne more obiskovati, ali v katerih je dobila premajhen vpogled v slovenskem srednješkolskem tečaju: slovenski jezik, slovenska zgodovina, književnost, filozofija in pogled v gospodarstvo. Poleg tega pa nudi dodatno politični razvoj vse vzhodne Evrope in vseh slovanskih književnosti. Lepo dopolnilo njihovim poklicnim študijem na drugih poljih, ter jim nudi razvoj slovenstva in slovenstva na akademski višini. Privilegij in priložnost za starejši, kakor tudi za mlade slovenske izobražence, ki nikakor ne smejo ostati brezbrizni do takih ugodnosti in pomembnosti, ki jih uživamo Slovenci v Buenos Airesu kot gostje Ukrajincev.

Slovenska fakulteta je v službi bodočnosti slovenstva v Argentini. Hoče razlagati mladim intelektualcem nastanek in razvoj slovenskega naroda v preteklosti, da bodo oni lahko razvijali poznanje svoje izvorne domovine prihodnjemu rodu. Iz roda v rod je sklenjena veriga — tudi slovenska. Naša domovina ni več izolirana na majhen teritorij pod Triglavom, ampak je brezmejna, je svetovna, je globalna: kjerkoli si, povsod si član slovenskega naroda, slovenske etične skupine, pa čeprav si državljani druge države iz srca vdan novi domovini. Toda s svojim slovenstvom bogatijo novodomovinsko kulturo in slovenstvo v tebi dobiva vse prave novih kultur. Stojimo v procesu prepletanja ene in druge kulture v nove oblike, v sintezo, ki more tako enemu kakor drugemu biti v korist. Danes ni več v demokracijem svetu težnja po brezpozojnem zlitju narodne manjšine „brez ostanka“ v nove razmere, ampak v svetu se poraja nova tendenca: tudi v emigraciji gojiti in ohranjati zveze s starodomovinsko preteklostjo, z narodno etnično tradicijo. To dobiva že prve konkretne oblike v politiki najnaprednejših držav z mnogimi emigracijskimi ljudstvi. Prav sedaj, ko se odpira znova novo leto na naši fakulteti, beremo v kanadskih listih tole zanimivo sporočilo:

„Kanadska vlada namerava poskrbeti za to da bi nacionalne skupnosti, ki ne pripadajo franoski ali angleški skupnosti, ohranile svoj materni jezik. Tako je rekel nedavno zvezni minister dr. Stanley Haidasz na zasedanju, ki so ga sklicali voditelji organizacije za ohranitev in razvoj ukrajinske kulture. Konferenca je bila v mestu Winnipeg in se je udeležil zvezni minister, ki je zagotovil podporo 250.000 dolarjev, s čimer naj bi proučil možnost, kako naj bi vse nacionalne skupnosti ali kakor je rekel: vse nacionalne manjšine, ohranile svoje navade, svojo govorico, svojo nacionalno kulturo. Kaže, da je bila konferenca dobro pripravljena, kajti posebna skupina sociologov je pripravila posebno vprašalno polo, ki so jo že razdelili pripadnikom vseh „etničnih manjšin“ v glavnih kanadskih mestih. Ka-

NOTRANJI BOJI V JUGOSLOVANSKI PARTIJI

NAPAD NA KARDELJA IN BAKARIČA

Poleg številnih drugih slabosti razkrajajo Titovo komunistično partijo hudi ideološki spori, tako da je eden glavnih razlogov njenega postopnega vračanja v stalinizem spoznanje jugoslovanskih partijskih vodij, da so se preveč oddaljili od sovjetskega vzorca. Razne poskuse demokratiziranja partijskega ustroja, kakor so si ga n. pr. zamišljali na češkem ali v katerem so — ne svojevoljno, temveč pod pritiskom razmer — zahajali v Jugoslaviji, je na češkem s silo zadušila sovjetska vojska, v Jugoslaviji pa jih postopoma odstranja Tito sam, da bo ob njegovem odhodu s svetovne pozornice Jugoslavija spet trdno v sovjetskem taboru.

V komunistični Jugoslaviji je vedno več zunanjih dokazov vračanja v stalinizem. Najnovejši je bilo letno zborovanje jugoslovanskih družboslovcev v jadranskem letovišču Opatiji od 8. do 10. februarja t. l.

Eden glavnih govornikov na zborovanju je bil hrvaški partijski funkcionar dr. Stipe Šušar, ki je v svojem razmišljanju o ideološki trdnosti jugoslovanske partije javno kritiziral partijsko ideologijo danes najvišjih jugoslovanskih partijskih vodij, Kardelja in Bakariča.

Delavski razred — volta družbena substanca

Dr. Šušar „ugotavlja“, da Kardelj in Bakarič, oba vodilna jugoslovanska partijska teoretika, „napačno definirata delavski razred, zaradi česar se je položaj delavskega razreda v Jugoslaviji oslabil, medtem ko se je drugim družbenim slojem izboljšal in so tako dobili kontrolo nad razdeljevanjem narodnega dohodka, stem pa so si tudi utrdili svoje že itak privilegirane položaje.“

Izvajanje tega hrvaškega partijskega funkcionarja so povzročila v jugoslovanskih partijskih krogih pravo politično senzacijo.

Dr. Šušar, profesor za sociologijo na zagrebški univerzi, napada Kardelja, da v svojih delih označuje delavski razred kot neko „votlo družbeno substanco, ki je ni mogoče jasno ločiti od drugih družbenih razredov“. Za Bakariča pa pravi, da „ima skoro enake poglede na to vprašanje. Takšno razredno analizo je seveda treba podvreči kritiki, kajti popolnoma taji obstoj privilegiranih slojev, ki nikakor niso integralni del delavskega razreda.“

V svojih izjavah na zborovanju je dr. Šušar nadalje izjavil, da „delavski razred v Jugoslaviji že ni več v položaju, da bi mogel igrati politično vlogo, kakršno bi moral, če bi bila naša država socialistična. Nasprotno, javno je znano, da je delavski razred v Jugoslaviji potisnjen v ozadje. Glavni razlog

narodna vlada računa s tem, da bo upoštevala prav vse nacionalne skupnosti ali nacionalne manjšine.“

Kanada tako stoji na čelu novega pojmovanja imigracij, prav tako, kot je napovedal pred leti ukrajinski slavist Rudnicki, ki je o tem predaval kot gost na naši fakulteti. Gojiti domačo v našem primeru, slovensko tradicijo med slovenskimi Argentinci na pomeni nikakor zavirati prestop v argentinstvo, ampak vsklajati ga z našo tisočletno kulturno usledino v nas in ga tako bogatiti v mnogokulturnost, ki je najnaprednejša oblika zahodne civilizacije.

S te razgledne točke dobiva slovenska fakulteta še poseben pomen, ki bo nekoč gotovo priznan tudi od države, kakor ga sedaj že priznavajo in podpirajo v Kanadi.

Slovenska fakulteta pripravlja to pot takim novim državljanom, predvsem tujim rojenim, s poglobljanjem slovenskega jezika, tradicije in poznanje etnične slovenstva v vsem razvoju in v povezavi z vzhodno slovansko Evropo in slovanstvom sploh.

takega razvoja pa je“, pravi dr. Šušar, „nepravilno teoretično tolmačenje problema delavskega razreda“, kakor sta to doslej delala Kardelj in z njim Bakarič.

Dr. Šušar trdi, da problem delavskega razreda v jugoslovanski partiji tolmačijo na tri načine: 1. teleološko-integracionistični; 2. mehanični, in 3. pamfletsko-integracionistični način. Po prvem načinu, ki ga uporablja tudi Kardelj, je jugoslovanski delavski razred „zreduciran na neko votlo družbeno substanco, ki se bori za svoje zgodovinske interese“. Po tem načinu nadalje „pripadajo delavskemu razredu le tisti, ki to hočejo ali tisti, ki pravijo, da se borijo za svoje razredne zgodovinske interese.“

Delovno ljudstvo, ne razred

Ker je taka filozofija delavskega razreda postala temelj jugoslovanskega partijskega in s tem državnega sistema, je Jugoslavija danes v položaju, da je, kakor meni dr. Šušar, „težko govoriti o socialistični družbi. Glavno odgovornost za takšno interpretacijo delavskega razreda pa nosi Kardelj, ker je v svojih delih razvil teorijo o ‘delovnem ljudstvu’ namesto o ‘delavskem razredu’ ter je v najnovjšem času uvedel še koncept o ‘delovnem ljudstvu v samoupravljanju’.“

S samoupravljalnim sistemom „je Kardelj uvedel ‘razredni boj v delavske vrste same’, napada dr. Šušar Kardelja, „ter je tako tudi birokracija postala sestavni del tega razreda“. Z uvedbo pojma „delovno ljudstvo“ je Kardelj „raširil pojem delavskega razreda na vse plasti prebivalstva in tako razblinil pojem delavskega razreda. Marksova teorija o delavskem razredu, ki je različen in ločen od ostale družbe in zato borben, je tako vržena v koš. Vsi drugi razredni družbe so se v Jugoslaviji polastili oblasti, si utrdili svoje privilegirane položaje in si zagotovili razdeljevanje družbenega bogastva“, je pribil dr. Šušar.

„Politične posledice tega zanikanja delavskega razreda so vsem razvidne“, je izjavil dr. Šušar. „Kljub vsem resolucijam in programom partija ni varuhinja delavskega razreda, temveč faktor, ki koordinira različne interese različnih plasti jugoslovanske družbe, namesto da bi ji bili delavski interesi prvi nad vsemi drugimi.“

Boj za oblast po Titovem odhodu

To javno kritiziranje Kardelja in Bakariča je povzročilo v Jugoslaviji in pri zunanjih opazovalcih jugoslovanskega partijskega razvoja senzacijo. Pripisujejo tem dogodkom toliko večji pomen, ker je celotna dr. Šušarjeva izjava objavila beograjska „Borba“, ki je osrednje jugoslovansko partijsko glasilo, ni pa o tem pisal noben drugi jugoslovanski časopis in tudi ni črnil besedice noben radijski komentator ne v Beogradu, ne v Zagrebu, ne v Ljubljani.

Opazovalci ugotavljajo, da je dr. Šušar zvočnik partijskih sil, ki postopoma vračajo Jugoslavijo tudi ideološko v „pravoverstvo sovjetskega sistema“ in da gre tem silam tudi za to, da bi našle krivce za polom tkim samoupravljanja.

Kardelj in Bakarič na napad nista javno reagirala, pač pa je bila njuna reakcija, odnosno zakulisna reakcija njune skupine v sami partiji razvidna v tem, da je bil dr. Šušar prisiljen poslati uredništvu „Borbe“ 13. februarja pismo v katerem piše, da je „uredništvo preveč poudarilo pomen mojih izjav“.

V jugoslovanskih partijskih vrhovih se v kritičnem razdobju, ko diktator Tito odhaja, bje hud boj za oblast, ideološko in materialno. Končuje se do sedanjega doba partijske Jugoslavije in prihaja nova, ki kakor kaže, ne bo nič drugega, kakor ponovitev tiste iz prvih let po koncu druge svetovne vojne.

Nueva versión de un viejo método

Noticias provenientes de Moscú relatan que un tribunal soviético ha dictaminado que el ex general de división Pyotr Grigorenko debe ser internado indefinidamente en una prisión psiquiátrica. La familia y los amigos sostienen que el general goza de perfecta salud mental y que el encarcelamiento obedece exclusivamente a razones políticas.

La treta de internar en prisiones u hospitales psiquiátricos a personas que están en desacuerdo con el régimen del Kremlin es una treta vieja. Con el pretexto de la locura se trata de encubrir las exigencias de libertad que en cada vez mayor número se hacen sentir en la Unión Soviética. Muchas personas (recordemos solamente el del escritor Valery Tarsis quien pudo contar su experiencia en el libro *Pabellón 7*) han pasado ya por ese tormento que ahora habrá de sufrir Grigorenko.

Pyotr Grigorenko, de 66 años de edad, ha estado encarcelado en la ciudad de Chernyakovsk desde que fue arrestado en 1969, luego de haberse expresado en defensa de los tratados de Criema y por haber estado comprometido en el movimiento en pro de los derechos civiles.

General Ivan Prezelj — umrl

Na Veliko noč, 22. aprila zjutraj, je umrl v Clevelandu general Ivan Prezelj v 78. letu starosti, rojen v Novi vasi na Blokah. Pokojnik je po končani I. državni gimnaziji v Ljubljani leta 1914 bil poklican v avstrijsko cesarsko vojsko in se boril v letih 1915 do 1918 na italijanski fronti, kjer je bil težko ranjen. Po zdravljenju v raznih bolnišnicah na Madžarskem se je vrnil na italijansko fronto, kjer je doživel zlom Avstro-ogrske in rojstvo Jugoslavije.

Kot nadporočnik je bil sprejet v jugoslovansko kraljevsko vojsko in bil v letih 1918—1920 kot komandir čete na Korčskem. V borbah je bil ujet. V naslednjih letih je bil komandir raznih čet v Ljubljani, v Celju in Zagrebu, bil nato v višji šoli vojne akademije v Beogradu, ki jo je končal z odličnim uspehom. V letih 1934—1935 je bil na vežbanju v francoski armadi, nato pa načelnik štaba Drinske divizije v Vajevu. S tega mesta je odšel kot vojaški ataše v Atene in ostal tam do leta 1939. Po vrnitvi je bil imenovan za šefa oddelka v prometnem oddelku glavnega štaba v Beogradu, v kratki vojni aprila 1941 je bil komandant prometne službe v Vrhovni komandi Kraljeve jugoslovanske vojske.

Med drugo svetovno vojno je bil v italijanskih koncentracijskih taboriščih Gonars, Monte Male in Chiesa Nova. Leta 1943 je postal pomočnik komandanta Slovenije v okviru pokreta gen. Draže Mihajlovića, naslednje leto pa komandant slovenskih čet Kraljeve jugoslovanske vojske v domovini. Ob koncu vojne se je s svojimi vojaki umaknil v Italijo in prišel avgusta 1949 v ZDA. Tu se je zaposlil v tovarni in bil skozi vsa leta leta zastopnik Ameriške domovine za Collinwood in Euclid. Zapuстил je več bratov in drugih sorodnikov v Sloveniji, enega nečaka v Nemčiji in eno sorodnico v Torontu v Kanadi.

Bil je član KSKJ št. 191, Marijinega dvora 1640 kat. borštarnjev, Slovenske pristave, Baragovega doma in Društva protikomunističnih borcev v Clevelandu.

Mrtvaški oder s pokojnikovim truplom so postavili v Grdinovem zavodu v Clevelandu, kamor ga je hodila kro-pit množica njegovih prijateljev in znancev. Iz Londona je prihitel njegov nekdanji vojaški kurat msgr. Ignacij Kunstelj, ki je položil v pokojnikovo krsto prgišče slovenske zemlje zajete izpred vrat božjepotne cerkve na Šmar-ni gori pri Ljubljani.

Po molitvah ob krsti, ki jih je vodil msgr. Kunstelj, sta zbora „Slovenski fantje“ pod vodstvom pevovodje Martina Košnika in pevci „Lilije“ zapeli več žalostink.

Društva in prijatelji so izkazali veliko čast in spoštovanje rajnkemu generalu Ivanu Prezelju z lepimi vencami: ob strani krste je bila postavljena zastava KSKJ društva Cirila in Metoda št. 191. Zraven je bil lep venec Zveze Tabor, v sredini velik venec Zveze Društev SPI z napisom „Častnemu poveljniku“, sorodniki so oskrbeli lep vzglavni venec, nato je bil ob krsti venec Narodnega odbora za Slovenijo z napisom: „Generalu Slov. armade JvVD“. Pred vencem so bile razstavljene generalove insignije. Mizica je bila pokrita z originalno za-

stavo njegove edince na terenu me-l vojsko, sablja, več visokih odlikovanj, generalštabni trak, pod mizico pa težki okovani in izdelani čevlji, ki jih je general nosil med vojsko v ilegali. Zraven je bil lep venec Društva SPB Cleveland, katerega član je bil. Lep venec je postavilo tudi „Udruženje oficira Kr. jug. vojske“ in Srbski doborovoljski korpus. Poleg društvenih vencev so krsto obdajali številni vencji generalovih prijateljev in ožjih sorodnikov.

Pogrebno sv. mašo so skupno opravili msgr. Ignacij Kunstelj, nekdanji vojni kurat pri četah gen. Ivana Prezljja — Andreja, rev. dr. Franc Blatnik, rev. Jože Cvelbar, rev. dr. Pavel Krajnik in rev. Jože Božnar.

Msgr. Kunstelj je v govoru med sv. mašo lepo opisal rajnkega kot dobrega, vernega človeka in spoštovanega vojaka — generala, „da je pokojnik skušal v življenju izpolnjevati vse to, kar Bog od njega pričakuje“.

Janez Rigler je na orgle znal spretno izvajati glas trobente s pretresljivo vojaško molitvijo.

Vsi duhovniki so pokojnika spremili tudi na pokopališče Vernih duš in tam ob grobu skupno molili za večni mir duše rajnkega. Ob grobu so se od generala Ivana Prezljja z govori poslovili dr. Mate Resman, Karel Mauser, Borivoje Karapandžić, Jože Melaher in Rudolf Perhinek.

V imenu Zveze DSPB se je poslovil od umrlega generala predsednik Karel Mauser, ki je med drugim dejal:

„Spet polagamo v grob enega iz naše skupnosti, človeka, ki je globoko doživljal težka leta naše preteklosti, ki je naredil vso pot političnega emigranta kakor mi drugi in je zdaj našel zadnji počitek na kosu te posvečene zemlje, na kateri stojimo.“

Voja, general Ivan Prezelj se je vrnil k svojem Bogu. Leta nazaj je romal v Palestino, da je videl kraje, kjer je Kristus hodil. Zdaj ga vidi iz oči v oči.

V tujo zemljo ga pokladamo in marsikomu se zdi to bridko. Pesnik Prešeren je nekoč zapisal, „da še umreti ni mogla stara Sibera, da so prinesli ji z doma prsti.“ Mislim, da je lahko počivati tudi v tuji zemlji, če ležajo vanjo z načeli, za katere si živel. Če se nisi dal zlomiti, če si znal trpeti in nisi sovražil, če si znal sprejeti udarce, ne da bi jih vračal. General Ivan Prezelj je hodil ravno, ni spremenil načel, ki jih je imel do komunizma, proti kateremu se je boril in ki je zahteval toliko žrtve. Ta njegov grob, kakor grobovi mnogih na tej zemlji, ostanejo tih toda mogočen opomin, da je slajše počivati svobodno v tuji zemlji kakor z zaprtimi usti v domači.

Ni velik tisti, ki ima načela kakor diplomu v okvirju. Velik je tisti, ki po načelih živi, živi tako, da to komaj opazimo in živi tako do zadnje ure.

Svoboden je zdaj, kakor še nikoli v življenju ni bil. Veselimo se njegove svobode, zakaj vsak, ki ljubi svobodo do zadnje ure, jo na mogočen način podpira v tistih, ki še žive.

Naj vojak, general in človek Ivan Prezelj ostane v našem spominu in v naših molitvah in veselimo se njegove svobode in mira, ki ju zdaj uživa.“

V imenu Srbskih prostovoljcev je pokojniku častnik Borivoje Karapandžić naslavljal med drugim tudi te besede:

„Došli smo i mi Srbi na ovu tužnjo sahranu, da bi zajedno s vama braćom Slovincima i sestrama Slovenkama podelili žalost i bol povodom smrti dragog nam i nezabornog generala Ivana Prezelja, b. komandanta Slovenačkih četničkih boraca pod komandom pokojnog dženerala Draže Mihajlovića.“

(Nad. na 2. str.)

VRHUNSKI SESTANEK, ZDA - ZAHODNA EVROPA

BRANDT V WASHINGTONU

Zahodnonemški predsednik Willi Brandt se je pretekli teden nekaj dni mudil na obisku v Washingtonu. Z Nixonom je razpravljajal predvsem o bližajoči se vse-evropski varnostni konferenci, na kateri bo moral svobodni Zahod postaviti natančno določen program in imeti že izdelane načrte in sklepe nasproti sovjetskemu pritisku, da bi si Moskva zagotovila dokončno nadvlado nad svojimi evropskimi sateliti in posredno nad svobodnim delom Evrope.

Po razgovorih je Brandt izjavil, da je povsem verjetno, da se bo Nixon letošnji jesen sestal z ostalimi evropskimi voditelji na nekakšni vrhunski konferenci, na kateri bodo odobrili končne načrte in sklepe za vse-evropsko varnostno konferenco.

Brandt je dobesedno izjavil: „Poskušala sva najti (Nixon in Brandt) skupen imenovalec za nadaljnje delo med ZDA in ostalimi zahodnoevropskimi državami, ki bodo hotele sodelovati v pripravah na vseevropsko varnostno konferenco.“

Brandt je tudi izjavil, da „se bo Nixon sestal z NATO ter s SET-om,“ kdaj in kje pa naj bi bila vrhunska konferenca zahodnoevropskih državnikov z Nixonom, pa ni še vedel povedati.

GEN. IVAN PREZELJ — UMRIL

(Nad. s 1. strani)

Braço i sestre, pokojnog generala Ivana Prezelja poznamo još od 1944 godine kada smo se u bratskoj Sloveniji susreli sa junačkim borcima generala Andreja, kako je tada pokojni general Prezelj nosio konspirativno ime. Još od jeseni 1944. godine mi smo se zajednički sa četnicima generala Prezelja, sa domobrancima generala Lava Rupnika i sa četnicima Vojvode Djujića i Vojvode Jevđevića borili rame uz rame protiv Josipa Broza-Tita i njegovih bezbožnih partizana. Borili smo se kao prava braća, jureći crvenog sovražnika sa lepe slovenačke zemlje. U mnogim borbama koje smo vodili sa Ilirske Bistrice do Bele Ljubljane, po planini Nanosu, po Beloj Krajini i po drugim mestima, lepa slovenačka zemlja natopljena je bratškom krvlju i Slovenaca i Srba. Krvlju i grobovima naše najbolje braće mi smo dokazali celom svetu da je Slovenija svagda bila i ostala naša lepa zajednička domovina!

General Ivan Prezelj je bio elitni oficir Kraljevine Jugoslavije; on je bio pravi vojnik i hrabar četnički komandant čestitih Mihajlovića. General Prezelj je bio beskompromisni antikomunistički borac i za ceo svoj život sa komunistima je razgovarao samo preko puške. I na kraju, general Ivan Prezelj je bio pravi čovek, koga su krasile najlepše ljudske osobine: čestitost, skromnost, poštenje i ljubav prema bližnjem. Bog će dati, da i mi, koji smo sledili takve junake kao što je bio general Prezelj, poredimo nekrsta koji danas vlada le-

Brandt je časnikarjem tudi dejal, da „v evropsko-američkih odnosih ni problemov, ki bi jih ne bilo mogoče zadovoljivo rešiti za obe strani. Potrebujemo drug drugega iz varnostnih razlogov, kot gospodarska in trgovinska partnerja. Ne moremo dopustiti, da bi problemi, ki nastanejo na enem sektoru, ovirali razvoj na drugem. Naj mirno povem: tlim. trgovske vojne, med ZDA in Evropo, ki so jo mnogi napovedovali, ne bo. Nasprotno, Skupni trg je dokazal, da koristi tudi Severni Ameriki“ je zatrdil Brandt.

Mednarodni teden

Nixon je temeljito počistil Belo hišo v zvezi z znanim političnim škandalom „Watergate“. Med volilno kampanjo so nekateri vodje Nixonovega volilnega boja organizirali politično špijonažo v glavnem stanu demokratske stranke. Akcija je bila odkrita ter je bil Nixon končno prisiljen odpustiti vrsto svojih najtesnejših sodelavcev, ker so bili zapleteni v zadevo, več pa jih je že med preiskavo odstopilo.

Egiptovski diktator Sadat je ob priliki prvomajske proslave izjavil, da bo Egipt „znova zavzel svoje ozemlje, ki ga je bil izgubil“ in da tokrat Izrael

pom slovenačkom i jugoslovanskom zemljom.

Draga braćo i sestre! Mi Srbi zajedno s vama braćom Slovincima i sestrama Slovenkama delimo tugu i bol što je iz naše sredine nestalo jednog velikog borca i junaka koji je podjenako pripadao i Slovincima i Srbima i svim Jugoslovenima. Zato se duboko klanjamo pred posmrtnim ostacima generala Ivana Prezelja. Neka je hvala i večna slava neumrlom junaku i komandantu generalu Ivanu Prezelju!

Tajnik Narodnega odbora za Slovenijo Jože Melaher pa se je poslovil od umrlega generala Ivana Prezelja z naslednjimi besedami:

„Na tem pokopališču se v vsej tragičnosti odraža usoda naše generacije, ki z znamenitimi grobovi v tujini izpričuje resnični položaj v domovini, kjer se ni prostora niti za grob velikih slovenskih mož in rodoljubov.“

Tukaj polagamo k večnemu počitku komandanta slovenskih čet Jugoslovanske vojske v domovini generala Ivana Prezelja. Ne daleč od tukaj je grob slovenskega ministra in podpredsednika jugoslovanske vlade v emigraciji dr. Miha Kreka. Oba odlična Slovence sta v času največje narodne stiske in razklnosti zavzemala odgovorne položaje. Dr. Miha Krek narodno politično vodstvo in je kot minister v jug. vladi branil svobodo in pravice države in kot predstavnik Slovencev vodil trdo borbo v mednarodni politiki za svobodo Slovencev in za slovenske meje, ker je kmalu postal očitno, da se tudi v drugi svetovni vojni ponavlja med velesilami barantanje za slovensko zemljo.

General Ivan Prezelj je prav tako v

ne bo zmagoval. Po vsem Egiptu so v velikih vojnih pripravah, od vojaških manevrov do vaj civilnega prebivalstva proti letalskim napadom in za gverilske akcije proti sovražniku.

Senator John B. Connally je izstopil iz demokratske stranke in se vpisal v republikansko. Connally je izjavil, da je „demokratska stranka šla preveč na levo, da je oddaljena od glavnega političnega toka ameriških državljanov. Republikanska stranka pa se je pomaknila od desne proti sredini in sedaj predstavlja široke množice našega naroda,“ je Connally zagovarjal svoj korak.

Nixon je znova opozoril Severni Vietnam, da „tvega novo vojno“, če ne bo nehal kršiti premirja, ki je bilo podpisano 27. januarja t. l. V poročilu ameriškega kongresa Nixon pravi, da „ZDA ne bodo ostale mirne, medtem ko Severni Vietnam pošilja proti Južnemu tisoče vojaštva in stotine tankov“.

V Kambodži so komunistični oddelki v enem svojih napadov na vladne čete uporabili strupene pline ter so z njimi usmrtili 20 vladnih vojakov, 580 pa so jih ujeli omamljene. Ker so strupeni plini uporabili komunisti, niso protestirali ne v Moskvi ne v Pekingu in tudi nobena komunistična partija v svobodnem svetu ni organizirala protestnih izredov. Seveda pa se tudi svobodni svet ni zganil in je mirno požrl novo komunistično brutalnost.

okviru jug. vlade organiziral vojaški odpor v okupirani domovini in je bil junija 1944, ko je bil odrejen za vrhovnega poveljnika slovenskih čet jug. vojske v domovini, povišan v čin generala.

Oba vodilna Slovence sta v vojni višri, ki je uničila svobodo v celotni državi in hudo razkosala našo slovensko domovino, odločno dvignila domovinsko zastavo in sta do groba ostala zvesta svoji prisiagi z doslednim izpolnjevanjem patriotičnih dolžnosti vsakega državljanca.

Naj Vam kot bivši komandant štajerskih četnikov še ob grobu izpovem zvestobo naših fantov in ponos na našo skupno preteklost.

Gospod general, v imenu Narodnega odbora za Slovenijo Vam kličem: Slava in čast slovenskemu generalu! Z Bogom, prijatelj, slava Vam, general!“

Pokojnik je zapustil sorodnike v Sloveniji in Nemčiji, ki pa žal niso mogli priti na pogreb. Od sorodnikov je bila navzoča le njegova nečakinja ga. Kuka Mevla iz Toronta, Kanada.

Po pogrebu so se pokojnikov prijatelji in znanci zbrali v Baragovem domu, kjer je Društvo SPB Cleveland pripravilo gostoljubno pogrebščino za vse udeležence.

Pogreb generala Ivana Prezelja je bil zaslužno priznanje človeku, ki je do kraja ostal zvest svoji domovini in je pri visoki vojaški časti bil do smrti ponosen, da je sin slovenske matere. Slovenci pa smo pokazali, da spoštujemo svojega rojaka Slovenca — generala.

težko pridobiti in ohraniti pri filozofiranju, zlasti še kadar se je pri tem treba spoprijemati z drugače mislečimi, včasih povsem brez potrebe nasprotniki. Na eni strani je znal ostati neomajno zvest večnim, nemljivim resnicam krščanstva, na drugi strani pa se ni bal povedati, kaj je v naziranjih kristjanov mogoče, dovoljno, primerno, potrebno ali celo nujno spremeniti. In ni se obatoval pokazati novo, s katerim se je bilo treba spoprijemati in mu iskati tudi novega, časa prikladnega odgovora. In še ni omahoval, kadar je bilo treba priznati kako resnico, ki jo je našel pri drugih, čeprav je znal biti na drugi strani zelo oster v polemiki, kadar je branil svoja spoznanja.

Le iz zgodovinske perspektive bo mogoče dokončno presoditi, ali je Maritain vedno in v vseh podrobnostih zadel pravo ali pa je tudi kje pogršil, kar bi bilo povsem človeško. Vendar se zdi, da je imel to, kar bi si po besedi C. K. Chesterton moral vsako izprostiti od Boga: pogum, da je sprejel dejstva, ki jih ni bilo mogoče spremeniti; moč, da je predurčal tisto, kar je bilo mogoče spremeniti; in modrost, da je znal dobro razlikovati med prvim in drugim.

Četudi je ostal Maritain trdno zvest krščanskim resnicam ter je tudi filozofiral iz globoke zakoreninjenosti v njih, je vendar našel hude nasprotnike v katoliških krogih; celo taki so bili, ki so si prizadevali, da bi Cerkev njegove nauke obsodila. Tega niso dosegli. Nasprotno: Pij XII. mu je celo naročil, naj študira socialna in politična vprašanja in jim išče rešitev. Pavel VI. ga je ob neki priložnosti imenoval svojega

Šest najboljših zdravnikov: sonce, voda, zrak, telesna vaja, primerna hrana in veselje te vedno čaka, zdravi tvoje bolezni in ti ne računa niti belica.

Španski misijonar in dušeslovec P. Narciso Irala S. J.

Iz življenja in dogajanja v Argentini

Če je bila težka pot, ki je državo peljala do volitev, kljub temu izgleda, še težja ta doba med volitvami in predajo vlade. Zapreke, ki se pojavljajo, oziroma, ki jih razne skupine večkrat postavljajo, grozijo ostro prekiniti celoten proces. Le trden namen vojaške vlade, da bo oblast predala 25. maja, rešuje državo pred civilnim brodolomom.

Ni tajnost, da nekatere manjše skupine v sklopu oboroženih sil niso preveč navdušene z bodočo peronistično vlado. To tudi dobro vedo pristaši skrajne levice, organizirani v raznih gverilskih skupinah, ki si na vso moč prizadevajo, da bi tem vojaškim krogom dale dovolj tvarine za njihovo nezadovoljstvo. Gverili bi gotovo najbolj prišlo, da bi prišlo do preložitve ali sploh ukinitve ustavnega procesa. V tako nastalem kaosu bi prevratni elementi imeli največ prilike za doseg svojih javnih in prikritih ciljev.

Enim kot drugim je bilo odgovorjeno, ko je predsednik države gen. Lanusse v posebnem radiogramu vojaškim postojankam, v katerem naj bi med drugim izjavil, da bo vrhovno vojaško poveljstvo z orožjem nastopilo proti vsakemu, ki bi se skušal upirati predaji oblasti svobodno izvoljenim možem.

Zmagoviti peronisti se vsaj navidezno, zaenkrat še ne bavijo s problemom gverile. Čeprav je bila prav ta ena glavnih točk sestanka med dr. Cámporom in vojaško Junto dne 3. t. m., tako novoizvoljeni predsednik kot njegovi pristaši in Perón sam vztrajno trdijo, da se bo problem gverile rešil sam, čim bo nastopila nova vlada. S tem v bistvu ne soglaša noben resen politični opazovalec.

Nov konkreten korak k dokončni ustavni dobi pa je bilo pripravno zasedanje obeh kongresnih zborskih. Prav tako v četrtek 3. maja so se zbrali posebej poslanci in senatorji, ter kot glavno točko programa izvolili predsedstva za bodočo štiriletno parlamentarno dobo. V Poslanski zbornici so predsedoval peronist Raul Lastiri (zet Peronovega svetovaleca Lopez Rega), prvi podpredsednik bo Salvador Busacca (ljudski demokristjan), drugi pa Isidro J. Odena (MID). Senatu predseduje po ustavi državni podpredsednik, to pot konservativec dr. Solano Lima. Namestni predsednik bo peronistični senator dr. Diaz Biale, prvi podpredsednik ljudski demokristjan Salvador Allende, drugi pa Americo Garefa (MID). Pri tem je treba upoštevati, da so vse funkcije bile dodeljene predstavnikom Justicialistične fronte (peronisti, konservativci, MID in

ljudski demokristjani). Tradicionalno je namreč v argentinskem kongresu, da različne funkcije ne pripadajo eni in isti stranki.

Vendar je način volitev v kongresu zelo razburil radikale. Ti so smatrali, da bi jim, kot drugi najmočnejši stranki, morala pripadati podpredsedniška mesta, s čimer pač peronisti niso soglašali. To je precej otežilo dialog med peronisti in radikali, ki že itak ni najbolj uspešen. „Tu je prilika za dialog,“ so poudarjali radikalni kongresisti ob volitvah predsedstva v kongresu in s tem dali razumeti, da jim ni za prazne besede, temveč za konkretno odgovornost sovladanja. Sedaj vsi težko pričakujejo razdelitve ministrskih mest.

Kar se tiče ministrstev, krožijo zadnje dni razne verzije o njih restrukturaciji. Baj bo obnovljeno gospodarsko ministrstvo in ustanovljeno novo Mladinsko ministrstvo. Vendar je to še bolj teorija kot dejstvo, in bo prišlo do izraza šele po prevzemu oblasti.

Peron sam se medtem posveča delno počitku, delno pa vzpostavlja reda v lastnih vrstah. Uspelo mu je vsaj zaenkrat obvladati uporne mladinske formacije. Njegov namen je, čimprej priti v Argentino in se najprej posvetiti reorganizaciji peronističnega gibanja. Nato pa razširiti svoje delovanje predvsem na Latinsko Ameriko, po kateri bo potoval kot „justicialistični ambasador v svetu“.

Dober odgovor

V zelo razširjenem nemškem tedniku „Bildpost“ je izšel članek, ki se nanaša na gospodarske razmere v Jugoslaviji. Pisec članka G. G. pravi, da je vprašal, kje na svetu so uresničili tako gospodarsko ureditev, kakor si jo predstavljajo pristaši skrajno levičarske organizacije mladih Brandtovihi socialistov, ki jih na kratko imenuje Juso (Junge Socialisten). Na to vprašanje je zastopnik te organizacije odgovoril, da je tak red uresničen v Jugoslaviji.

Članek G. G. ugotavlja, da vlada danes v Jugoslaviji velik gospodarski nered; da ima Jugoslavija danes najvišjo inflacijo, ki znaša 20%, dočim znaša inflacija v Nemčiji 7%; da so plače v Jugoslaviji neprimerno (dvakrat do trikrat) slabše kot v Nemčiji, in da bi bilo danes v Jugoslaviji nad en milijon brezposelnih, ako ne bi našli delo v Nemčiji. In taka Jugoslavija je ideal nemških socialistov?!

Ob smrti Jacquesa Maritaina

Dne 28. aprila je v nekem samostanu na jugu Francije umrl 91-letni filozof Jacques Maritain. Rojen 18. novembra 1882 v agnostični rodbini in krščen v protestantski veri svoje matere je 26-leten obremen z ženo Raissou, rusko-judovskega porekla, prestopil v katoliško vero, kateri je ostal zvest do smrti v samostanu, četudi ni postal menih.

Izšolan v dogmatičnem pozitivizmu svoje dobe je prek bergsonizma našel svojo filozofijo v tomizmu in je postal osrednja osebnost obnovljene sholastične filozofije.

Maritainovo filozofiranje je zavzelo širok obseg. V metafiziki ali razmišljanju o zadnjih temeljih sveta in življenja se je najstrožje držal tradicionalnih osnovnih spoznanj in načel, čeprav kot človek XX. stoletja. Dvoje je bilo Maritainu vedno neomajno gotovo: dejanski obstoj tudi neosebne stvarnosti in zmožnost človeškega uma, da v to stvarnost prodrje in njeno resnico odkrije.

V etiki ali iskanju načel in vodil za pravilno ravnanje v življenju se je Maritain tudi tesno naslonil na tradicionalen katoliški nauk, vendar je iskal novih, našemu času prikladnih rešitev in se ni ustrašil za to iskati zrc resnice tudi pri mislecih, ki so sicer učili od njegovih zelo različne, celo nasprotna nauke. Škoda, da ni izdelal svojega etičnega sestava, kakor ga je napovedal.

Še večjo svobodo si je Maritain jemal v filozofiranju o socialno-političnih zadevah. Sicer tudi tukaj ni ne tajil ne zanemarjal spoznanj starih mislecev, to-

da izhajal je iz nam danes dane socialno-politične stvarnosti in je krščanski socialno-filozofski misli odkrival nove vidike. Njegovi nauki na tem področju so ponekod budili nasprotovanje, a je v glavnem prodril in zmagal. Saj je odkrival in reševal vprašanja, kakor jih proži sodobna stvarnost, s pogumom in ljubeznijo do resnice, ki jih moremo le občudovati.

Nove brazde je zaoral Maritain tudi na področju estetike ali razpravljanja o lepem in umetnosti, kar je bilo najšibkejša točka stare sholastike. Z vprašanji umetnosti se je Maritain ubadal vse življenje in zlasti pri tem mu je stala ob strani njegova žena Raissa, ki je bila pesnica; skupaj sta odkrivala vrednote umetnosti, zlasti tudi sodobne.

In še eno področje je bilo, kjer sta zakonca Maritain tesno sodelovala: živela sta v sebi in gojila v drugih globoko duhovno življenje. Globoka vernost in molitvenost sta bili vse življenje Maritainovo odlika in sta ga po ženini smrti pripeljali v samostan, kamor je vstopil kot laik. Iskal je oblike in vsebine nove laične duhovnosti za ljudi našega časa.

Niti daleč ni Maritain rešil vseh vprašanj, ki izzivajo krščanskega in sploh vsakega misleca naših dni. Eden problemov, ki ga je do zadnjega vznemirjal, je bil tudi problem zla v svetu, problem, ki je že zaposloval največje mislece zgodovine.

Pri vsem svojem filozofskem delu je ohranil Maritain krepost, ki jo je zelo

biti za nas pomembno tudi, da se je še pred drugo svetovno vojno umaknil iz Evrope pred totalitarizmom, ki bi ogrozil njemu umsko svobodo in njegovi ženi življenje. Odšel je v Severno Ameriko, kjer je nadaljeval s filozofiranjem in ukom, največ na univerzi v Princetonu. Ni pa prišel tja samo kot nosilec in širitelj svoje filozofije, samo druge ljudi učiti; za vse novo in tudi drugačno odprt raziskovalec je hotel kolikor mogoče temeljito spoznati novi svet in se živjeti vanj, tudi sam se česa naučiti. Celo ko bi se mogel vrniti v domovino, je še precej časa ostal v Ameriki, učil in predaval in več svojih knjig iz tega časa izdal v angleščini. Pisal je za Amerikance o njihovem kulturnem in političnem življenju. Ameriko je vzljubil in je eno svojih knjig posvetil nekemu ameriškega prijatelju, ki da je Maritainovo domovino (Francijo) tal. ljubil, kakor je Maritain njegovo (Ameriko).

Za sklep še drobno osebno pripombo: Po svoji filozofski izobrazbi nisem tomist, tudi neotomist ne. Vendar z vsem zanimanjem in spoštljivostjo prebiram spise tomistov in mnogo za sluge za to ima Maritain. Ob novici o njegovi smrti sem na hitro skušal prešteti število njegovih knjig v moji knjižnici: našel sem jih 22, morda je v kakem koncu še katera. Od 55 knjig, ki jih je Maritain objavil, je to skoraj polovica. In te sem vse zares prebral, nekatere, vsaj delno celo večkrat. To ni moglo ostati brez vpliva name. A v mojih nazorih in spisih ga naj odkriva, kogar bo to zamakalo.

3. 5. 73.

Vinko Brumen

Novice iz Slovenije

LJUBLJANA — Zavod Festival v Ljubljani pripravlja IV. operni bienale v okviru poletnih prireditvev. Ta bienale se bo začel 29. junija z nastopom ljubljanske opere, ki bo izvedla Verdijevo „Dva Foscarija“; beograjska opera bo nastopila z Geršvinovim „Porgy in Bess“, zagrebška s Straussovo „Arabelo“, sarajevska z Mozartovim „Don Juanom“, škopska z Bellinijevim „Normo“, ter poljska opera iz Lodža z Gounodjevim „Faustom“ in Moniuszkovo „Halko“.

CELJE — Slovensko ljudsko gledališče pripravlja za sezono 1973/74 pet krstnih uprizoritev. Sezono bodo pričeli s poetično dramo Vena Tauferja „Prometej ali tema v zenici sonca“, potem pa še komedijo Ervina Fritza „Kralj Malhus“, „Celjskega grofa na žrebcu“ Frančka Rudolfa, otroško igro Jura Kislingerja „Igra o zmažu“. Iz svetovne dramatike bodo postavili na oder „Utvor“ A. Čehova, „Slugo dveh gospodov“ Carla Goldonija in gratesko politično satiro iz konca 19. stoletja francoskega avtorja Alfreda Jarryja „Ubu kralj ali Poljaki“.

LJUBLJANA — Ljubljanska Drama je 14. aprila uprizorila „Božje besede“ španskega avtorja Ramona M. del Valle Inclana, v glavnih vlogah so nastopili Kristijan Muck, Iva Župančičeva in Boris Cavazza, režiral pa je francoski gost Roger Blin iz Pariza.

KOPER — V prostorih koprške gimnazije se je pomerilo v znanju matematike 167 srednješolcev iz Slovenije. Med prvošolci je bil prvi Aleksander Čamlek z Raven, med drugošolci Matjaž Zor iz Ljubljane, pri tretješolcih je zmagal Andrej Viteh iz Ljubljane, Boris Lavrič iz Kranja pa je bil prvi med četrtošolci.

LJUBLJANA — Letošnje — že peto nagrado — Riharda Jakopiča so v osrednji dvorani Moderne galerije podelili Akademija za likovno umetnost, Društvo slovenskih likovnih umetnikov in Moderna Galerija kiparju Slavku Tiheu. Na slavnostni podelitvi sta flavtista Boris Čampa in Irena Grafenauer izvedla kratek koncertni program, odprli pa so tudi razstavo nagrajenčevih del.

LJUBLJANA — Mladi slovenski likovniki so priredili razstavo v Mestni galeriji, pa ne prostovoljno, ampak zaradi določbe o štipendiranju. Natečaja razstave se je udeležilo 11 likovnikov: Dušan Tršar, Boštjan Putrih, Dragica Čadež-Lapajne, Stane Jagodič, Miša Pengov, Franc Novinc, Kostja Gatnik, Lado Pengov, Vojko Aleksič, Gorazd Šefran in Jure Cihlar.

LJUBLJANA — V Mladinskem gledališču se je začelo 13. aprila redno letno srečanje slovenskih lutkarskih skupin. Nastopilo je 14 skupin: iz Belčincev, Tišine, Novega mesta, Dobove, Sodražice, Brezovice, Kočevja in Ljubljane; pripravili so 15 lutkovnih predstav.

CELJE — V Gračnici na progi Zidani most—Rimske toplice sta 10. aprila trčila lokomotiva, ki jo je po napačni progi vozil strojevodja Vujinič iz Maribora, in tovorni vlak. Uničeni sta bili obe lokomotivi in sedem vagonov; škoda je bilo za 9 milijonov dinarjev, ranjena pa sta bila Vujinič in zavirač tovornega vlaka Vukovič. Promet je bil prekinjen med Zidanim mostom in Rimskimi toplicami za 10 ur, potnike pa so vozili med obema postajama z avtobusi.

Umrli so od 3. do 14. aprila 1973:

LJUBLJANA — Franc Železnikar, up. železničar; Ivan Kolenc, sofer; Janko Kovič (84), up. žel. uradnik; Leopold Ogrin; Stane Humar, up. natak; Josip Junc; Andrej Mrak; Rozalija Kramar r. Novak; Drago Veber, brivski mojster; Jaže Kržišnik, inž. elektrotehnik; Miroslav Vehovec, pravnik; Ivanka Božič; Leopold Dimnik; Jože Koželj (83), up. ključavničar; Franc Čubej (89), koroški borec; Marija Markovič r. Bolha vd. Kastefic; Ivanka Kramar r. Svetel; Ignacij Us; Jožefa Rebec; Vera Grebenc r. Lunder; Zvone Meglič; Rozalija Kocmut.

RAZNI KRAJI — Emil Cerar, Celje; Mihael Kroflič, Celje; Frančiška Kralj-Serša r. Kremžar (81), Celje; Frančiška Hafner r. Tavčar (81), Škofja Loka; Ivanka Anžlovar r. Jakopin. Stična; Rafael Šuligoj (57), šempeter; Jožefa Štirn, Kranj; Neža Čakš r. Gajšek (88), šmarje pri Ješah; Anton Tomšič, up. zid. mojster, Dravljica; Frančiška Paleček, Maribor; Beti Vrečko, Laško; Jelka Medved, Kranj; Alojzija Trobešek r. Strajhar, Kamnik; Marija Jerman, Dolnice; Leopold Weiss, Metlika; Ivana Kovač r. Jožek (94), Podgorica; Ivan Skoberne, b. gostilničar, Ljubljica; Leopold Miller, Škofljica; Franc Babič, borec za severno mejo, Spodnja Slivnica; Terezija Čretnik r. Zalar, Šentjur pri Celju; Franc Mrhar, up. šolski upravitelj, Žužemberk; Marija Balantič r. Žerjal, Retnje; Marija Rebec r. Lenarčič, Koper; Andrej Čiuh, up. mizar (75), Gaberje; Amalija Podobnik r. Jakoš, Ivančna gorica; Franc Novak (52), Bakovci; Zora Korun (63), Kobarič; Janez Kravcar, Šentvid; Slavko Brinovec, up. poslovodja, Kranj; Ivanka Skvarča r. Zitko, Planina; Franc Martinčič (78), up. rudar, Trbovlje; Anton Cvenkel (61), Ljubno; Jurij Zdošek, Ponikva; Anton Avgustin, Reteče; Ludvik Berke, Murska Sobota; Karol Porenta, Šentvid pri Stični; Marija Karlinger r. Linc, b. gostiln. (85), Ivančna gorica; Anton Dolmavič, Pristava; Pavla Pavlič (82), Vižmarje; Karolina Knafel r. Zupan, Brezje; Danica Porenta, Stražišče; Ana Zaplotnik, Kočevje; Franc Tolar, Železniki; Jožefa Lindič, Kranj; Franc Strazar, Zagorje; Terezija Razpotnik r. Mali, Izlake; Alojzija Zaverl, up. rudar, Čee.

SLOVENCI V ARGENTINI

Osebnosti

Poroče. V Moronu sta se poročila gdč. Anica Tominc in Alberto Zanini. Za priči sta bila ženina mati ga. Zanini in nevestin oče Jože Tominc. Poročil ju je g. F. Himmelreich.

V cerkvi sv. Cayetana v Ciudad Belgrano sta se poročila v petek, 27. aprila, gdč. Marica Zakrajšek ter inž. Peter Skvarča. Nevesti je bil za pričo njen oče ženinu pa njegova mati. Poročil je g. dr. Franc Gnidovec.

V soboto, 28. aprila, pa sta bili dve poroki v slovenski spominski cerkvi Marije Pomagaj v Buenos Airesu. Poročili so se gdč. Marija Pirc in Ivan Zarnič, katerima sta bila za pričo ga. Ana Galjot in g. Braun, poročil pa je msgr. Anton Orehar; med koncelebrirano mašo pa sta se poročila gdč. Betka Urbančič in Janez Grbec, katerima sta bila za pričo nevesti oče Slavko Urbančič in ženina mati ga. Marija Grbec; poročil ju je pri isti maši ženinov brat župnik g. Mirko Grbec.

Vsem naše iskrene čestitke!

Krščena sta bila: v Slovenski kapeli Marijan Andrej Indihar, sin Marijana in Jelke Pucko. Botrovala sta ga. dr. Marijana in g. Miha. Peternelj; v Tabladi pa Mirjam Kristina Mehle, hči Jožeta in Marije roj. Albreht. Botrovala sta gdč. Elzabeta Cecilija Albreht in g. Franc Mehle. Krstil jo je g. dr. A. Starc.

BUENOS AIRES

Koncert slovenskih narodnih in drugih pesmi

Slovenski mladinski zbor pod vodstvom pevovodkinje ge. Marije Fink-Geržičeve, ki je bil v soboto, 28. aprila t. l., v dvorani Slovenske hiše, je v dobrobit Slovenskega zavetišča dr. G. Rožmana lepo uspel. Čisti dobiček je bil namenjen nadaljnjemu razmahu te dobrodelne ustanove.

Predavanje msgr. Antona Oreharja

Zveza slovenskih mater in žena je imela v četrtek, 26. aprila, v Slovenski hiši zadnji sestanek dosedanjega odbora; novi odbor bo izvoljen v sredo, 9. maja. Sestanek je z uvodnimi besedami načela predsednica ga. Pavlina Dobovškova, ki nam je dala nekaj stvarnih misli, pozdravila zadovoljivo število prisotnih in prosila msgr. Antona Oreharja za predavanje.

Predavatelj je v izčrpnem govoru pokazal svoje razumevanje in svojo ljubezen do mater, ki se zavedajo, kako težko je v tem zmaternaliziranem okolju vzgojiti otroku verski čut. Obogatil jih je z raznimi napotki in nasveti. Naše matere so imele doma v šoli in cerkvi vso oporo v pravcu verske vzgoje, medtem ko tega tod pogrešajo, večkrat tudi v zavodih, ki so namenjeni vzgoji mladine.

Predavatelj je poudarjal, da je bila zmerom in bo vedno najvažnejša vzgoja verskega čuta v družini. Otrok že v najnežnejši dobi budno zasleduje, ali starši živijo v skladu z verskimi nauki in ali so notranje povezani v ljubezni do Boga in bližnjega. Ne uide njihovim očem, če staršem nedelje in prazniki niso sveti in če ne izpolnjujejo verskih dolžnosti. Nedelja naj bo lep in prijeten družinski praznik. Dober zged je še vedno najvažnejše napotilo, ki otroka spremlja vse življenje. Otroku se moramo približati z ljubeznijo in razume-

vanjem; s trdim vsiljevanjem bi dosegli ravno obratno.

Po predavanju, ki je bilo sprejeto s hvaležnim odobravanjem, je bila kratka debata, ki je izpricala težko skrb in prizadevanje, da bi ohranili naš največji zaklad, to je krščansko vero, in bi jo nedotaknjeno posredovali svojim potomcem.

Majhna zakuska, ki je potekla v prijateljskem vzdušju, je zaključila se-stanek,

SAN MARTIN

Prireditve za 12-letnico blagoslovitve Slovenskega doma v San Martinu, ki je bila minulo nedeljo, 6. maja, je dobro uspela. Slavnostni govornik je bil Milan Magister. Podrobno poročilo bo objavljeno prihodnjik.

SLOVENSKA VAS

Srednješolski tečaj

Srednješolski tečaj „Ravnatelj Marka Bajuka“, ki je prej že vrsto let deloval v Slovenski hiši na Ramón Falconu, je dobil svojo podružnico v Slovenski vasi v juliju leta 1966, čeprav sredi šolskega leta, se je pouk pričel že avgusta in koncem leta so dijaki dobili prva spričevala. Poleg profesorjev, ki so priskočili na pomoč iz vasi, sta prišla učiti tudi g. Zorko Simčič in Jože Poznič. Slednji je pomagal tudi še naslednje leto, dokler se dokončno ni profesorski zbor rekrutiral iz okolice same.

Podružnica je nastala iz želje, da bi dijakom iz oddročne Slovenske vasi bil omogočen srednješolski študij slovensčine. Kako koristno je bilo to, priča dejstvo, da so prej na Ramón Falcón hodili kvečjemu trije, že v prvo leto

Inauguracija Ukrajinske univerze

V nedeljo, 15. t. m., je bila v avli Ukrajinske katoliške univerze im. papeža sv. Klementa pri episkopalni ukrajinski uniatski cerkvi na Ramón Falconu inauguracija Filozofske humanistične fakultete te rimske univerze. Slovesnost so se udeležili ukrajinske vodilne osebnosti, kakor tudi v imenu Slovencev, zastopnik predsednika NO M. Stareta lic. Pavel Fajdiga in podpredsednik Zedinjene Slovencev M. Loboda. Odprl je začetek leta prof. Romanjuk in dal besedo pokrovitelju fakultete ekscel. škofu dr. A. Sapeļjaku. ki je poudaril velik pomen vseučiliškega študija ukrajinske znanstva ter še posebej omenil z zelo laskavimi besedami sodelovanje Slovencev. Pozdravil je na novo vpisane slušatelje obeh narodnosti, izrazil pričakovanje, da bi skupna predavanja bila v narodnih jezikih, resumen pa bi se izdelal nato v kasteljanščini. kar bi vodilo v tesnejše spoznavanje obeh jezikov, ter želel fakulteti mnogo uspehov.

Uvodno predavanje v ukrajiniščini je imel prof. I. Wasylyk in sicer Ob 40-letnici velikega glada na Ukrajini. Pričeval je razvoj sovjetske politike do

Pred dvajsetimi leti v "Svobodni Sloveniji"

14. maja 1953 — št. 19

NOVICE IZ SLOVENIJE

„Slovenski Poročevalec“ je priredil razgovor z bralci. Ti so predstavnikom lista odkrito povedali, da jim ni všeč, da list 1. premalo piše o zamajskih Slovenceh in o Slovenceh v Ameriki, 2. da ima premalo razgledov po svetu, 3. da premalo piše o „političnem in društvenem“ življenju v Ljubljani in drugod, 4. da skrajša marsikatero članke in 5. da naj točneje in hitreje poroča različne novice iz vseh področij, zlasti iz notranjepolitičnega in gospodarskega sektorja. Predstavniki lista so bralcem obljubljali, da jim bodo ustregli v največji možni meri, pripominjali pa so, da jih vsak izvod na 6 straneh stane 7,50 din, prodajajo ga pa po 6 dinarjev. Niso pa povedali, da to razliko krijejo komunistični oblastniki z državnim denarjem, ki je spet denar teh istih bralcev.

pa se je vpisalo 16, potem vsako leto več in letošnje leto je vpisanih 45 dijakov in dijakinj. Večina njih tega poka ne bi bila deležna, če ne bi bilo podružnice.

Podružnica se zaveda, da je del celote, da si ima program nekoliko svojim razmeram prilagojen. V bistvu pa je isti kot v centrali. Spričevala dobe ista, poimenovanje ocen je isto. le podpiše jih lokalni vodja tečaja.

(Nad. na 4. str.)

J. Š.

3

Teatro Colón 1973

Balet

Prvi celovečerni baletni program je obsegal Silfides, Ognjeni steber in Polovske plesne.

Silfides, romantični sen v enem dejanju in dejansko brez določene zgodbe, je eno izmed najbolj pogosto izvajanih in tudi najbolj priljubljenih baletnih del. Poleg Labodjega jezera je morda najbolj znan balet celotnega repertoarja.

Koreograf Michel Fokin se je inspiriral za ta slavni balet v vrsti klavirskih skladb najgenialnejšega poljskega skladatelja Friderika Chopina, ki jih je uredil in orkestral Rus Aleksander Glazunov in ji dal naslov Chopiniana. Prvič je to delo izvajala l. 1909 ruska baletna skupina Sergeja Djagileva v Parizu z glavnima plesalcema Ano Pavlovo in Vasilom Nižinskiim. V Colónu je Djagilev gostoval z njim l. 1913. Od l. 1925 je pa skoraj vsako leto na Colónovem programu. Vendar človek zmeraj znova rad posluša in gleda to krhko romantično delo, v katerem je letos blestela Olga Ferri, obdana od ubranega plesnega zbora in s partnerjem Rodolfo Fontanom.

Colónov baletni zbor vodi letos odbor, ki ga sestavljajo 3 glavni plesalci: Antonio Truyol, Olga Ferri in Enrique Lommi.

Ognjeni steber je balet, ki ga je ustvaril angleški koreograf Antony Tudor na partituro Prežarjene noči dunajskega žida Arnolda Schönberga, začetnika

dvanajststonskega glasbenega sistema, in je eno izmed najbolj razširjenih plesnih del novejša dobe.

Mlada Hagar meni, da je fant, ki ga ljubi, zaljubljen v njeno mlajšo, živahno in prikupno sestro. Polasti se je obup in se preda lahkoživemu fantu in kasneje v sramoti in zapuščenosti odkrije, da jo dejansko ljubi fant njenih sanj. Skrušeno mu prizna svojo preteklost in fant ji odpusti njen padec.

Colón je delo uprizoril že l. 1858 in od tedaj vsako leto. Glavno junakinjo je letos prepričevalno plesala Esmeralda Agoglia.

Polovski plesi so baletni vložek v 2. dejanju opere Knez Igor Aleksandra Borodina. Za Djagilevo plesno skupino v Parizu je delo koreografiral Michel Fokin l. 1909. Fokinova koreografija nima neke določene zgodbe, ampak predstavlja pisan in razgiban prizor v polovskem taborišču, kot bi bil primeren v operi. Plesi polovskih deklet in fantov, perzijskih suženj in tatarskih vojščakov so izrazni material te plesne stvaritve, ki izpričuje svojo življenjsko silo s ponovnimi izvedbami po vseh svetovnih odrih. Liričnost, barvitost in silovitost glasbene govorice in pisanost in eksotičnost kostumov pripomorejo k suggestivni lepoti tega dela.

Suita v belem, Povabilo na ples in Mladenič-čarovnik so tvorili program 2. baletne predstave.

Suite en blanc. Na glasbo Edouarda Laloja je Sergej Lifar izdelal l. 1942 koreografijo, ki nima zgodbe, ampak

hoče nuditi le priliko, da plesni zbor pokaže svojo zmogljivost. Gre za čisti ples. Pariška opera je delo izvedla že več kot tristo krat. Je kot bilanca tehničnega in estetskega razvoja akademskega plesa naših dni. Posamezne plesne podobe povezuje med seboj le isti neoklasični stil. V Colónu je l. 1950 to delo izvajala pariška opera, l. 1964 pa je sam Lifar pripravil Colónov balet in od tedaj je vsako leto na repertoarju.

Webrovo Povabilo na ples je tudi koreografiral Michel Fokin. Zgodba je naslednja: Dekle se vrne domov s svojega prvega plesa. Na prsih je ves večer nosila vrtnico, ki sedaj uvela pade na tla. V snu se prikaže deklici duh, prikazen vrtnice, in jo povabi na ples, da podoživi ves čar in srečo sijajnega praznovanja. Nato prikazen zgine skozi okno in deklica se prebudi s trpkim občutjem.

V Colónu je prvič uprizoril tudi ta balet Djagilev l. 1913, od l. 1945 pa ga izvajajo zelo pogosto Colónovi plesalci. Mladenič-čarovnik je balet Jacka Cartera na glasbo Leonarda Salzedo in se naslanja na znano ameriško balado o Barbari Allen iz začetka stoletja. Krstna predstava je bila l. 1956 v Amsterdamu.

Zgodba se dogaja v zaprti skupnosti, ki živi povsem ločeno od zunanjega sveta v goratem predelu srednje zapadnega dela Združenih držav. Prebivalci so zavoljo izoliranosti primitivni, praznovanja in vdani čarovništvu.

Colónov plesni zbor je sam Carter pripravil za to delo l. 1962 in od tedaj je zelo pogosto na programu.

Letošnje baletne izvedbe so bile na profesionalni višini in so privabile zmeraj veliko publike.

Tretji baletni spored je bil zaradi razmer v gledališču ukinjen.

Koncerti ob ponedeljkih

Kot vsa zadnja leta bo tudi letos Filharmonični orkester izvedel vrsto simfonično-koralnih koncertov in sicer ob ponedeljkih ob 21 uri. Koncertov bo 18 in bodo vse ponedeljke od konca aprila pa do začetka septembra. Za ta cikel je razpisan abonma, vendar ostane zmeraj precej vstopnic na voljo za obisk posameznih koncertov.

Na teh koncertih bodo dirigirali Pedro I. Calderón, Serge Baudo, Vasil Smetacek, Bruno Martinotti, Jesús López Cobos, Juan Carlos Zorzi, Antonio Tauriello in naš rojak Marijan Drago Šijanec. Šijanec bo dirigiral v ponedeljek, 14. maja, spored, ki obsega dvoje del: Kindertotenlieder za alt in orkester češkega skladatelja in kasnejšega direktorja dunajske opere Gustava Mahlerja in Mozartovo Veliko mašo v C-duru (solisti Myrtha Garbarini, Ema Gaba, Gabriel Saint in Mario Salomonoff ter zbor laplaškega Teatra Argentina).

Poleg omenjenega zbora bodo v tej vrsti koncertov sodelovali Colónov otroški zbor, zbor Lagún Onak, zbor francoske alianse, pevci Anna Reynolds, Noémí Souza, Walter Perretta, Victor de Narké, Marilú Anselmi in Emilce Zuberli; violinisti Uto Ughi, Scym'sa Bajour, Brunilda Gianneo, Thomas Tichaud in Rubén González; pianisti Horacio Gutiérrez, Lia Cimaglia Espinosa, Eric Heidsieck, Pía Sebastiani in Fausto Zadra; violončelist Leonard Rose, pozavnist Vinko Globokar in klarinetist Michel Pradal.

Od skladateljev bodo zastopani s svojimi deli Gustav Mahler, Jean Sibelius, Johannes Brahms, Gilardo Gilardi, Wolfgang A. Mozart, Peter J. Čajkovski, Bela Bartok, Hector Berlioz, Bedrich Smetana, Sergej Rahmaninov, Antonin Dvoržak, Nikolaj Rimski-Korsakov, Leoš Janáček, Sergej Prokofjev, Robert Schumann, Gabriel Fauré, Beethoven, Richard Strauss, Haydn, Debussy, Turina, Bizet, García Morillo, de Falla, Mendelssohn, Webern in Tauriello.

Koncerti drugih ustanov

V okviru koncertov, ki jih ustanova Daniel organizira že od leta 1948, bo ob sobotah in nedeljah med junijem in avgustom 8 recitalov, na katerih bodo nastopili sloviti umetniki: pianisti Witold Malcuzyński, Nikita Magaloff, Manuel Rego in Claudio Arrau, violinist Ruggero Ricci, Praški komorni orkester in Camarata Academica iz Salzburga.

Koncerti ustanove Amigos de la Música bodo v katedrali, v Coliseu in v dominikanski baziliki, v Colónu bo v septembru le Bachov Pasijon po Janezu pod taktirko Karla Richterja, s Filharmoničnim orkestrom ter zborom Wagneriane; kot solisti pa bodo peli Ernst Haefliger, Myrtha Garbarini, Norma Lerer, Angel Matielo in Victor de Narké. Po dolgotrajni odsotnosti bo v okviru te ustanove gostoval v novembru nemara dandanes najbolj sloviti violinist Yehudi Menuhin.

Wagneriana organizira v Colónu za oktober Brahmsov Requiem in Haendlov oratorij Izrael v Egiptu, druge koncerte pa bo izvedla v drugih dvoranah.

Konec

SLOVENC V ARGENTINI

(Nad. s 3. str.)

Letos ima tečaj pet letnikov, največ dijakov je v prvem letniku (15). Poučujejo profesorji: g. Drnovšek Rudolf (slovnica), g. Gale Anton (zgodovina), g. Glinšek Ignacij (zemljepis), g. Ruda Jurčec (svetovna književnost in slovenska kultura zadnjih sto let), g. Lenček Ladislav CM (verouk), g. Šodja Franc CM (verouk in vodja tečaja), g. Sušteršič Dušan (slovstvo).

Pouk je vsakih 14 dni in sicer v dopoldanskih urah od 8 do 12. Po izkustvu je ta čas bolj primeren in bolj uspešen.

Ker je položaj drugačen in zato tudi potrebe. odbor staršev nima tako obsežne vloge kot v Slovenski hiši. Obstoja pa vse od pričetka. Na letošnjem sestanku so bile izvoljene v odbor sledeče ge.: ga. Marija Glinšek (predsednica), ga. Šmalc Slavka (blagajničarka) in odbornici ga. Čampa Alojzija in ga. Kokalj Anica.

Treba je priznati še eno: študijski nivo in sodelovanje dijakov se z leti v leto večja. Počasi uvidevajo dijaki in starši, da profesorji svojo nalogo jemljejo resno. Sami se na šolo skrbno pripravljajo, obenem pa od dijakov pričakujejo sodelovanje in od njih zahtevajo znanje.

Tako je upati, da bo srednješolski tečaj v Slovenski vasi še živel in bo v njem mogoč večji del naše mladine izpopolniti svoje slovensko znanje in globlje dojeti omiko svojih staršev. In če se nam posreči, da v njihovo osebnost vskladimo obojno omiko, našo in tukajšnjo, potem jim bomo pomagali graditi tudi skladen značaj. In že samo ta cilj, da jih rešimo notranje razdvojenosti, je vreden vseh naporov.

„Times“ o Slovencih v Italiji

100.000 Slovencev v Furlaniji — Julijski krajini

Londonski dnevnik „The Times“ je 29. marca tega leta posvetil dve strani deželi Furlaniji-Julijski krajini, deželi na severovzhodni italijanski meji. Članek sta napisala Peter Nicolas in John Earle. Italijanski krajevni dnevniki so sicer poročali o prilogi v „Timesu“, toda so se izognili omenjanju tistega dela časnikarskega poročila, ki govori o Slovencih in o problemih in stikih s sosednjo Jugoslavijo. Ta molk je sintomatičen in jasno kaže na stalno italijansko držo v zvezi s tem problemom. Tako je piše „Times“ v zvezi s Slovenci.

„Ker živi v deželi 100.000 ali približno toliko Slovencev, obstaja manjšinski problem, ki je drugi v Italiji, takoj za nemško govorečo skupino v Poadižju.“

Pet dežel obstaja zaradi posebnih razlogov. Od teh so Sicilija, Sardinija in Aosta dobile svoj poseben status spriču močnega separatističnega mišljenja. Hitro so jim priznali napol avtonomijo iz notranjih razlogov. Ostali dve deželi od te skupine posebnih dežel sta dobile svoj poseben status zaradi zunanje političnih razlogov: Gornje Poadižje zaradi spora z Avstrijo glede nemško govorečih prebivalcev in Furlanija-Julijska krajina zaradi spora z Jugoslavijo glede Trsta.

Ta spor so praktično rešili leta 1954, ko so mesto izročili italijanski

SLOVENSKA VAS

1. maja je obiskala Slovensko vas mladina iz San Martina. Preživeli so fantje nekaj zanimivih trenutkov takoj pri nogometu kakor pri odbojki. Tako se nadaljuje z mladinskimi srečanji, ki bodo gotovo malo pripomogli do večje povezave med slovensko mladino.

Večer je pa razveselila vso slovensko skupnost v vasi, ki se je v velikem številu zbrala v Hladnikovem domu, izvrstna predstava skiptičnih slik v audiovizualni obliki. Vditi je bilo v tem veliko dela, kakor tudi mojstrsko roko. Zato naj gre prav prisrčna zahvala g. Marjanu Pfeiferju in njegovi ženi ge. Heleni, katerima so navzoči ob koncu dolgo ploskali.

Vsi so z radovednostjo sledili slikam ter glasu, ki je v lepi slovenščini opisoval, kaj naj bi te slike izražale.

Čutili so Slovenijo bolj blizu, čeprav zaenkrat le v slikah, petju ptic, žuborenju Save, Soče...

CORDOBA

Ko je šel dne 16. aprila na svoj 74. rojstni dan pokojni Jože Jazbec k sv. maši, ga je v centru povozil taksi. Čeprav je bil pokojni takoj prepeljan v Hospital de Urgencia in kasneje na kliniko Romagosa, je zaradi hudih notranjih poškodb, previden s tolažili sv. vere na velikonočno nedeljo okoli 7. ure zjutraj umrl.

Pokojni Jože je bil med Slovenci v Córdoba zelo spoštovan in priljubljen. Takoj po prevozu trupla na njegov dom so ga prihajali rojaki kropiti, tako predvojni kot povojni naseljenci.

Pogreb pokojnika je bil v ponedeljek, 23. aprila, ob 15 na pokopališču San Geronimo.

Naj mu bo lahka argentinska zemlja!

Od vsepovsod

Knjiga o maršalu Tuhačevskem Ob 80-letnici rojstva sovjetskega maršala Tuhačevskega, ki ga je dal Stalin leta 1935 ob „veliki čistki“ ubiti, češ da je nemški špijon, je izšel v Sovjetiji njegov življenjski zapis. Napisal ga je generalni polkovnik v pokloju Lomov ki sam pravi, da je bil njegov tovariš in sodelavec. Lomov opisuje razne zasluge Tuhačevskega za rast in modernizacijo Rdeče armade, našteva nad 120 njegovih teoretičnih vojaških razprav, toda življenjski zapis konča, ne da bi vsaj z nekaj stavki omenil njegov konec. Pravijo, da to ni potrebno, ker „so o stalinskih čistkah govorili že na 20. kongresu partije (ko je Hruščov razkril vso grozovitost in nečlovečnost Stalinovega obračunavanja z raznimi vodilnimi osebnostmi) in rehabilitirali žrtve. Sedaj pa ni nobene potrebe ponavljati in obujati spomine na neprijetne minule čase.“

Pozabljena obletnica. Čeprav je bilo večkrat čuti, da Stalina sedanjí sovjetski oblastniki mileje sodijo, nekateri pa tudi trdijo da stalinizem ni mrtev, so v Sovjetiji 20-letnico Stalinove smrti uradno čisto prezeli. V sovjetskem tisku, radiu in televiziji ni bilo 5. marca niti črke niti besede o Stalinu.

Žrtve cest. Svetovna zdravstvena organizacija napoveduje na podlagi dosežanih podatkov letno 250.000 mrtvih in skoraj deset milijonov ranjenih v cestnem prometu. Skoraj polovica žrtve je v starosti od 15 do 25 let, čeprav so pri tej starosti refleksi najboljši. Pravijo, da so ceste zaradi vedno bolj gostega prometa čedalje bolj nevarne, ljudje pa pre malo previdni.

Kako dočakati 100 let? Predsednik mednarodnega gerontološkega združenja sovjetski profesor Čebotarev je v Berlinu izjavil, da bi kaj lahko podaljšali človeško starost od 90 in 100 let. Okrepiti je treba le boj proti boleznim srca, visokemu pritisku, sladkorni bolezni in raznim tumorjem. Važna je tudi zdrava prehrana, ljudje se morajo mnogo gibati, razen tega opravljati delo, ki je v skladu z njihovimi telesnimi zmognostmi, primerno preživljati prosti čas in živeti skladno z okolico...

Evropsko maslo v Sovjetsko zvezo. V Evropski gospodarski skupnosti primanjkuje govejega mesa, kopicijo pa se presežki mlečnih izdelkov. Tako je v državah Skupnega evropskega bilo no zalogi kar 400.000 ton masla. Brema zalog je olajšala Sovjetska zveza, ki je nakupila 200.000 ton, po precej nižji ceni od svetovnega trga.

Žejna grla. Pravijo, da imajo Irci najbolj žejna grla. To je menda res, po statistikah popijejo Irci letno 340 litrov raznih pijač, od teh daleč največ — mleka: 213 litrov. V Evropi popijejo več mleka kot Irci le Finci, 230 litrov, a zaostajajo v potrošnji drugih pijač. Največ vina popijejo Italijani, 110 litrov, Francozi pa zaostajajo za njimi za tri litre, ki pa so prvi v porabi mineralnih vod (50 litrov). Prvi pivci piva so švedski Nemci s 144 litri na leto, ne zaostajajo dosti za njimi Belgijci, Danci, Norvežani in Angleži.

Za dobro voljo

Na dobri poti

Šestnajstletni slovenski fant Ray Vran živi s svojimi starši v Melbourneu.

„Menda je na lendavskem elektromlinu zaradi nestrokovnosti treh vodilnih izginilo neznano kam skoraj 5000 ton pšenice...“

„Veš kaj, če je neznano kam izgini 5.000 ton pšenice, potem o nestrokovnosti vodilnih ni mogoče govoriti.“

Jürgens — je bila zvesta skupina Slovencev, ki so leta 1945 zapustili Jugoslavijo.

To je gotovo lepo spričevalo za Slovence na Ezeizi. Jürgens ni v svojem poročilu nikogar osebno imenoval. Toda znano je, da je bil duša in nekaj vodnik Slovencev na Ezeizi pokojni Luka Milharčič, v čigar gostoljubno hišo je župnik Jürgens pogosto zahajal in kjer je dobival moralno in materialno pomoč.

OBVESTILA

NEDELJA, 13. maja 1973:

Vseslovensko romanje v Luján

SOBOTA, 19. maja 1973:

Družinska nedelja v Slovenski vasi ob 8 zvečer.

Zedinjena Slovenija in Slomškov dom vabita na zanimiv večer, na katerem bo g. prof. dr. Tine Debeljak osvetlil nekatere dogodke pred 30 leti na Turjaku, Jelendolu in v Kočevju. Številni diapozitivi — originalni posnetki iz zapuščine pok. Janka Hafnerja — bodo spremljali večer, ki se bo vršil v Slomškovem domu ob 8 zvečer.

NEDELJA, 20. maja 1973:

V Carapachayu obletnica Slovenskega doma.

Občni zbor SKAD-a v Škofovem zavodu v Adroguetu. ob 10 dopoldne.

NEDELJA, 27. maja 1973:

V Slovenski hiši prireditve Zveze slovenskih žena in mater. Uvodoma bo sv. maša, nato skupna čajanka z zabavnimi točkami, ki jih pripravljajo Slomškov dom pod vodstvom ge. Kelčeve. Sodelujejo vsi krajevni odbori.

V Slomškovem domu družinska nedelja s predavanjem g. dr. Hanželiča.

Po športnem svetu

Na 32. svetovnem prvenstvu v namiznem tenisu v Sarajevu, ki je bilo končano 15. aprila, so švedski po dveh desetletjih neprekinjene vladavine Japoncev in Kitajcev moški ekipni naslov vrnil Evropski. Končna ekipna razvrstitev: 1. Švedska, 2. Kitajska, 3. Japonska, 4. SZ, 5. ČSSR, 6. Jugoslavija. Nastopilo je 52 državnih ekip. Pri damah so prvo mesto osvojile tekmovalke 7. Južne Koreje, s fide Japone, Kitajke, Madžarke. Jugoslavija je zasedla 11. mesto med 40 ekipami.

Na tekmovalstvu posameznikov pa so se Kitajci maščevali za poraze v ekipnem prvenstvu. Prejšnjega prvaka Šveda Bengstona je izločil Gomozkov (SZ) v dvaintridesetini finala, do finala pa je prišel šved Johansson, premagal ga je novi svetovni prvak Kitajec Hsi En Thing s 3:2. Pri damah je v finalu Kitajka Hu Ju Lan premagala Grofovo (ČSSR). Med moškimi pari pa sta Johansson-Bengston osvojila naslov z zmago nad Madžaroma Klampar-Jonyer. Jugoslovanski igralci so dokej dobro končali. Osvojili so tri bronaste medalje. Korpa, Šurbek in Stipančič so se uvrstili med 16 najboljših. Šurbek in Stipančič sta osvojila eno od bronastih medalj v parih. Mlada slovenska igralca Savnik in Klinger sicer nista uspela uvrstiti se med 32 najboljših, kljub temu pa sta pokazala dobro igro.

JAVNI NOTAR

FRANCISCO RAUL CASCANTE

Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires
Pta. baja, ofic. 2
T. E. 35-8827

Slovenski dom - Carapachay

13. OBLETNICA DOMA

nedelja, 20. maja

11.15: Dviganje in pozdrav zastavam
11.30: Sveta maša
13.00: Kiosilo
15.30: AKADEMIJA (sodeluje šola, mladina in pevski zbor)

Po akademiji družabna prireditve ob zvokih PLANIKE.

Svoji k svojim! Pod enakimi pogoji Vam SLOGA plača večje obresti kot katera koli banka. In Vaš denar bo pomagal pri gospodarskem napredku slovenskega človeka v Argentini. Pomislite tudi na to, predho se odločite za naložbo svojih prihrankov!

Kreditna zadruga „S. L. O. G. A.“ z o. z.

Bartolomé Mitre 97

T. E. 658-6574

Ramos Mejía

Uradne ure: ob torkih, četrtek in sobotah od 16. do 20. ure

MUEBLES

LUKY

Frente Estación EZEIZA
Ruta 205
T. E. 295 - 1197

LUKA MILHARČIČ

Električni aparati

Izključni zastopnik: Hitachi — National — Crown — Ranser — Panoramic — Aurora — Saccol — Columbia — Westinghouse — Godeco — Tonomac — Gamuza — Olivetti — Kenia — Champion — Marshall.

Podružnice

CARLOS SPEGAZZINI
Avda. 25 de Mayo 136SAN JUSTO
Almafuerte 2230

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Miloš Stare
Director: Tone MizeritRedacción y Administración:
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires
T. E. 69-9503
Argentina

Uredniški odbor:

Miloš Stare, Pavel Fajdiga,
dr. Tine Debeljak, Slavimir Batagelj
in Tone Mizerit

Correo Argentino Central (B)
FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 1.149.713

Naročnina Svob. Slovenije za leto 1973 za Argentino \$ 75.— (7.500.—) — Pri pošiljanju po pošti \$ 78.— (7.800.—). ZDA in Kanada 13 USA dol.; za Evropo pa 15 USA dol. za pošiljanje z avionsko pošto. Evropa, ZDA in Kanada za pošiljanje z navadno pošto 9 USA dol.

Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados Unidos 425, Buenos Aires. T. E. 33-7213

PORAVNAJTE ZAOSTALO NAROČNINO!

DRUŠTVENI OGLASNIK

Slovenska radijska oddaja bo na romarsko nedeljo, 13. maja posvečena našim bolnikom in tistim Slovincem, ki se romanja niso mogli udeležiti. Bo istočasno kot naša procesija v Lujanu, na radio ANTARTIDA ob 14.30.

17. maja bo seja referentov ZS ob 20 v društvenih prostorih.

Seja učiteljskega zbora bo v sredo, 23. maja, ob 19.30.

II. prosvetni večer ZS bo v Slomškovem domu in sicer o procesu v Kočevju in pomoru in Jelendolu.

Pisarna in knjižnica ZS je odprta vsak dan, razen ob sobotah, od 10—20.

SLOMŠKOVA TOMBOLA

bo letos izjemno

V NEDELJO, 8. JULIJA

UNIV. PROF.

DR. JUAN BLAZNIK

Zahtevajte določitev ure na telefonu 49-5855

C. José E. Uriburu 285, Cap. Fed

špecialist za ortopedijo

in travmatologijo

Ordinira v torek, četrtek in soboto od 17 do 20